

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Допускається до захисту
завідувач кафедри менеджменту
 професор Ю. С. Гринчук
« 18 » грудня 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ
МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ
ПІДПРИЄМСТВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ»,
М. ІЛЛІНЦІ, ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ)

Виконала: Гега Тетяна Романівна
прізвище, ім'я, по батькові

підпис

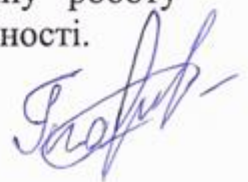
Керівник: доцент Коваль Надія Володимирівна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Рецензент: доцент Арбузова Тетяна Василівна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Я, Гега Тетяна Романівна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Затверджую

гарант ОПП «Менеджмент»

 професор Ю. С. Гринчук

«19» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

Гезі Тетяні Романівні

Тема: «Особливості застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту підприємств (за матеріалами Комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування», м. Іллінці, Вінницька область)»

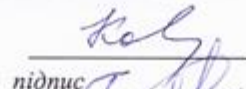
Перелік питань, що розробляються в роботі: розглянути сутність та класифікацію соціально-психологічних методів управління, особливості їх застосування у системі менеджменту підприємства; проаналізувати цілі, завдання, особливості діяльності Комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування», його кадрову політику та кадровий склад; оцінити ефективність застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту підприємства; обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення напрямів застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування».

Вихідні дані: бібліографічні, інформаційні й довідкові видання, статистичний і фактичний матеріал, монографії, підручники, періодичні видання та автореферати дисертацій, джерела Інтернет, звітність підприємства.

Календарний план виконання роботи

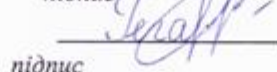
Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	<i>виконано</i>
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	<i>виконано</i>
Аналітична частина	травень-липень 2023	<i>виконано</i>
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	<i>виконано</i>
Оформлення роботи	жовтень 2023	<i>виконано</i>
Перевірка на плагіат	листопад 2023	<i>виконано</i>
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	<i>виконано</i>
Подання на рецензування	грудень 2023	<i>виконано</i>

Керівник

підпис

доцент Н. В. Коваль

Здобувач

підпис

Т. Р. Гера

Дата отримання завдання «20» грудня 2022 року

РЕФЕРАТ

Гега Т. Р.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ», М. ІЛЛІНЦІ, ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ)

Досліджено теоретико-методичні та практичні аспекти застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту підприємств.

Використано методи: аналіз, синтез, індукція, абстрактно-логічний, статистико-економічний (динамічний та структурний аналіз), графічний.

Визначено сутність та розглянуто класифікацію соціально-психологічних методів управління; досліджено особливості застосування та значення соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту підприємства.

Проаналізовано цілі, завдання та особливості діяльності КЗ «ТЦСО». Здійснено оцінювання кадрової політики та кадрового складу, в також ефективності застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту організації.

Доведено, що у КЗ «ТЦСО» використовуються методи управління соціальні (соціального аналізу, прогнозування і планування; соціального нормування; соціального регулювання) та психологічні (професійного відбору, адаптації, навчання, психологічного спонукання, формування психологічного клімату). Проте КЗ «ТЦСО» не має плану соціального розвитку трудового колективу та Корпоративного кодексу, не надає психологічної підтримки працівникам, які часто страждають від емоційного вигорання.

Обґрунтовано напрями підвищення ефективності застосування соціально-психологічних методів управління персоналом на підприємстві, зокрема, індивідуалізація мотивації праці; проведення тренінгів з командобудування; залучення працівників до управління; зміцнення корпоративної культури; створення умов для спілкування працівників, обміну інформацією та досвідом; заохочення співробітництва і взаємодопомоги.

Кваліфікаційна робота магістра містить 69 сторінок комп'ютерного тексту, 7 рис., 7 табл., список використаних джерел із 60 найменувань, додатки.

Ключові слова: методи управління, соціально-психологічні методи управління, соціально-психологічний клімат, колектив, корпоративна культура, управління персоналом.

ANNOTATION

Heha Tetiana

FEATURES OF SOCIO-PSYCHOLOGICAL MANAGEMENT METHODS USING IN THE MANAGEMENT ORGANIZATION SYSTEM (BASED ON THE MATERIALS OF SOCIAL SERVICE VINNYTSIA REGION TERRITORIAL CENTER)

The theoretical-methodical and practical aspects of the application of socio-psychological management methods in the management system of enterprises have been studied.

Methods used: analysis, synthesis, induction, abstract-logical, statistical-economic (dynamic and structural analysis), graphic methods.

The essence and classification of socio-psychological management methods are considered; the peculiarities of the application and significance of socio-psychological management methods in the management system of the enterprise are investigated.

The goals, tasks and peculiarities of the activity of the communal institution "TCSO" were analyzed. Evaluation of the personnel policy and personnel composition, as well as the effectiveness of the application of socio-psychological management methods in the organization's management system, was carried out.

It has been proven that social (social analysis, forecasting and planning; social norming; social regulation) and psychological (professional selection, adaptation, training, psychological motivation, formation of psychological climate) methods of management are used in the "TCSO". However, "TCSO" does not have a plan for the social development of the workforce and the Corporate Code, does not provide psychological support to employees who often suffer from emotional burnout.

The directions for increasing the effectiveness of the application of social and psychological methods of personnel management at the enterprise are substantiated, in particular, the individualization of work motivation; conducting team building trainings; involvement of employees in management; strengthening of corporate culture; creation of conditions for communication of employees, exchange of information and experience; encouraging cooperation and mutual assistance.

The master's thesis contains 69 pages of computer text, 7 figures, 7 tables, a list of used sources of 60 items, appendices.

Keywords: management methods, socio-psychological management methods, socio-psychological climate, team, corporate culture, personnel management.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ.....	6
1.1. Соціально-психологічні методи управління: сутність, класифікація...	6
1.2. Особливості застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту підприємства.....	13
1.3. Оцінювання ефективності застосування соціально-психологічних методів на підприємстві.....	18
Висновки до Розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ».....	27
2.1. Цілі, завдання та особливості діяльності Комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування».....	27
2.2. Оцінка кадрової політики та кадрового складу КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування».....	34
2.3. Оцінювання ефективності застосування соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту підприємства.....	40
Висновки до Розділу 2.....	45
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМІВ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ КЗ «ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ».....	49
3.1. Розробка інноваційної стратегії розвитку соціально-психологічних методів управління у системі менеджменту.....	49
3.2. Підвищення ефективності застосування соціально-психологічних методів управління персоналом в організації.....	54
3.3. Розробка та впровадження механізму застосування соціально- психологічних методів управління у системі менеджменту підприємств...	58
Висновки до Розділу 3.....	61
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	77

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом : підручник. К. : ЦУЛ, 2019. 468 с.
2. Балановська Т. І. Соціально-психологічні аспекти забезпечення розвитку людських ресурсів. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Економічні науки*. 2011. Вип. 2, Т. 3. С. 222–228.
3. Бесчастна М. В. Соціально-психологічні методи в управлінні сільським господарством. *Науковий вісник НУБіП України*. 2014. № 200_1. С. 32–37.
4. Бобко Л. О., Мазяр А. В. Проблеми корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7043>
5. Бойда С. В. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом підприємств у нестабільних зовнішніх умовах. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 46. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2014>
6. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 502 с.
7. Гетьман О. О., Чабан Л. І. Моделювання комплексної оцінки ефективності системи управління персоналом підприємства. *Молодий вчений*. 2015. № 11(26). С. 26–31.
8. Гончаренко М. Особливості ідентифікації та використання методів управління персоналом організації. *Інноваційна економіка*. 2013. № 2. С. 186–189.
9. Гураль Н. Структурні компоненти системи стратегічного управління відтворенням трудового потенціалу торговельного підприємства. *Бізнесінформ*. 2015. № 6. С. 223–228.

10. Довгань Л. Є. Формування організаційно-економічного механізму ефективного управління підприємством. URL : <http://economy.kpi.ua/uk/node/376>
11. Долга Г. В. Психологічні аспекти управління персоналом: проблеми теорії та практики. *Інтелект XXI*. 2018. № 2. С. 71–75.
12. Донцов А. І. Психологія колективу: методологічні проблеми дослідження. Київ, 2016. С. 43–46.
13. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навч.-метод. посібник (видання друге, переробл. і доп.). Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
14. Залюбінська Л. М., Скорик М. Л. Управління персоналом : підручник для студентів ВНЗ. Одеса : ОНУ, 2016. Ч. 2. 2017. 558 с.
15. Карлгаард Р. Людський фактор: Секрети тривалого успіху видатних компаній. Київ : КНИГОЛАВ, 2017. 336 с.
16. Коваль Н. В. Управління талантами як сучасна концепція управління персоналом. *Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку, підприємництва та торгівлі, менеджменту, публічного управління в Україні та світі* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Біла Церква, 20 жовт. 2022 р.). Біла Церква : БНАУ, 2022. С. 29–32. URL : https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/tezy_econ_20.10.2022.pdf
17. Коваль Н. В., Биба В. А. Використання теорії поколінь в менеджменті персоналу. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8262>
18. Колтунович Т. А. Сутність і співвідношення понять «професійне вигорання» та «професійний стрес». *Гуманітарний Вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. 2014. Додаток 4 до Вип. 31. Том III (11). С. 142–151.
19. Костюк О. Інноваційні інструменти управління персоналом. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Економічні науки*. 2013. Вип. 1 (6). С. 143–147.

20. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посібник. Київ : Кондор, 2015. 304 с.

21. Лепейко Т. І., Миронова О. М. Управління персоналом в умовах невизначеності (поведінковий підхід) : монографія. Харків : ХНЕУ, 2017. 234 с.

22. Лук'янихін В. Менеджмент персоналу : підручник. Університетська книга, 2015. 592 с.

23. Мельник І. О., Разговорова А. А. Застосування соціально-психологічних методів управління колективом. *Modern Economics*. 2019. № 18(2019). С. 99–105.

24. Мельниченко О. А., Саркіс-Іванова В. В., Логвинова О. В. Соціально-психологічні методи публічного управління розвитком сфери охорони здоров'я: сутність поняття. *Управління розвитком соціально-економічних систем* : матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., (м. Харків, 26-30 квіт. 2021 р.). Харків : ХНТУСГ, 2021. С. 212–213.

25. Михайленко Д. Г. Розвиток соціально-психологічних методів управління персоналом : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Харків, 2019. 21 с.

26. Нечепуренко А. І. Роль соціально-психологічних методів у розвитку менеджменту. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*. 2012. №1. С. 68–76.

27. Никифорак В. А., Мельник О. І., Белінська Ю. О. Коучінг як інструмент управління персоналом. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. URL : <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.4.56>

28. Овчаренко М. І., Іванова Т. В. Соціально-психологічні аспекти забезпечення формування корпоративної культури. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : матер. всеукр. наук. конф. викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій (м. Суми, 19-20 квіт. 2013 р.). Суми : СумДУ, 2013. Ч.3. С. 140–144.

29. Олійник К. С. Соціально-психологічні методи вивчення колективу в структурі управління та їх особливості. URL : https://www.rusnauka.com/20_NPRT_2015/Pedagogica/6_196753.doc.htm

30. Пекур Д. Л., Литвиненко В. М. Роль соціально-психологічних методів в управлінні персоналом. *Комплексне забезпечення якості технологічних процесів та систем (КЗЯТПС–2022)* : матеріали тез доповідей XII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 26–27 трав. 2022 р.) : у 2 т. Чернігів, 2022. С. 248–249.

31. Петюх В. М. Управління персоналом : навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ : КНЕУ, 2014. 330 с.

32. Прокоп'єва К. В. Актуальність застосування соціально-психологічних методів управління на підприємствах. *Організаційно-управлінські та соціально-економічні аспекти функціонування сучасного ринку праці України в умовах інституційних трансформацій* : тези доповідей III всеукр. наук.-практ. конф. студентів та аспірантів / упоряд. О. Ю. Вілкова, Л. Г. Новаш. Київ : ІПК ДСЗУ, 2014. 126 с.

33. Процик І. С., Романська О. Б. Емоційне вигорання працівників як гальмівний чинник розвитку підприємства в умовах розширення міжнародних економічних відносин. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2021. № 2 (6). С. 99–105.

34. Про управління персоналом. Harvard Business Review: 10 найкращих статей. Київ : КМ-Букс, 2018. 256 с.

35. Саган А. В. Соціальні методи менеджменту та механізми їх застосування на підприємстві. *Науковий вісник УМО. Серія: Економіка та управління*. 2019. Вип. 6. URL : https://umo.edu.ua/images/content/institutes/imp/vydannya/visnyk_umo/ekonomika/V_6/%D0%A1%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BD-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC.pdf

36. Сазонова Т. О., Даниленко В. В. Застосування психологічних методів управління персоналом підприємства в конкурентних умовах

господарювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. Вип. 29. С. 142–147.

37. Сазонова Т. О., Федірець О. В., Пучка О. Ю. Соціально-психологічні методи управління персоналом у системі менеджменту сучасної організації. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 5(22). С. 113–117.

38. Свидрук І. І. Актуальність застосування сучасних методів психології управління у вітчизняних підприємствах. URL : <https://kerivnyk.info/2013/02/svydruk.html>

39. Скібіцька Л. І. Менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 416 с.

40. Скриньковський Р., Шпак О., Леськів С., Ситар Л. Діагностика стану соціально-психологічного клімату на підприємстві. *Траєкторія науки*. 2018. Вип. 4. № 2. С. 1024–1031.

41. Сорока А. М., Лісовська А. В. Соціально-психологічні засади організації управлінської діяльності. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. № 4(34). С. 43–47.

42. Сочинська-Сибірцева І. М., Доренська А. О., Тушевська Т. В. HR-менеджмент : навч. посібник. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 278 с.

43. Управління персоналом : підручник / В. М. Данюк, А. М. Колот, Г. С. Суков та ін.; за заг. та наук. ред. к. е. н., проф. В. М. Данюка. Київ : КНЕУ; Краматорськ : НКМЗ, 2013. 666 с.

44. Управління персоналом : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Шубалого ; Луц. нац. техн. ун-т. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 403 с.

45. Харун О. А. Класифікація методів управління трудовим потенціалом промислових підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 10. Ч. 2. С. 121–125.

46. Харченко Г., Боровий Ю. М. Особливості соціально-психологічних методів в управлінні підприємством. *Вісник НТУ «ХП»*. Серія: Актуальні

проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. 2013. № 53 (1026). С. 178–181.

47. Харченко Т., Жун М., Михайлик Р. Управління персоналом в умовах соціальної відповідальності підприємства. *Економіка та суспільство.* 2021. Вип. 32. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-13>

48. Харченко Т. Соціально-психологічні аспекти менеджменту персоналу в контексті соціальної відповідальності підприємства. *Економіка та суспільство.* 2022. № 43. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-12>

49. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник. Київ : Академвидав, 2016. 487 с.

50. Христенко О., Жартовська В. Соціальна відповідальність в управлінні персоналом підприємства: реалії часу. *Економіка і регіони.* 2019. № 4 (75). С. 113–120.

51. Церковна А. В., Харламова В. В. Використання соціально-психологічних методів управління персоналом. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління.* 2019. Том 16. Вип. 3 (37). URL : <http://rinek.onu.edu.ua/article/download/123720/118326>

52. Чхеайло А. А., Ткаченко І. А. Аналіз сучасних соціально-психологічних методів управління персоналом. *Соціальна економіка.* 2020. № 1(60). С. 203–213.

53. Щербак В. Г. Управління персоналом підприємства. Харків : ХНЕУ, 2015. 218 с.

54. HR-менеджмент : конспект лекцій : навч. посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент / уклад.: М. В. Шкробот, Л. Л. Ведута. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 270 с.

55. Weihe Lei, Jingyu Li, Yongzhan Li, Gloria Castaño, Ming Yang, Bing Zou. The boundary conditions under which teaching–research conflict leads to university teachers’ job burnout. *Studies in Higher Education* 0:0. 2020. P. 1–17.

56. Bies R. J., Barclay L. J., Tripp Th. M., Aquino K. A Systems Perspective on Forgiveness in Organizations. *Academy of Management Annals*. 2017. № 10(1). URL : <https://doi.org/10.5465//19416520.2016.1120956>

57. Lin S.-H., Scott B. A., Matta F. K. The Dark Side of Transformational Leader Behaviors for Leaders Themselves: A Conservation of Resources Perspective. *Academy of Management Journal*. 2018. Vol. 62(5). URL : <https://doi.org/10.5465/amj.2016.1255>

58. McLachlan S., Chan D. Social psychological theories and models. 2015. URL: <http://surl.li/ksklr>

59. Trofimov A., Matviienko L., Emishyants O., Tretiakova Yu., Zelenin V., Andrushchenko T., Kotsiuba H. Socio-Psychological Factors Of Corporate Loyalty. *International journal of scientific & technology research*. 2019. № 8(11). P. 3439–3442.

60. Офіційні дані «КЗ ТЦСО». URL : <https://clarity-project.info/edr/20097384>